

Latweeschu Awises.

50. gaddagahjums.

No. 34.

Trefchdeenā, 25. August (6. September).

1871.

Latweeschu Awises lihds ar faweeem veelikumeem makfa par gaddu 70 kap. fudr.

Jelgawa preefstoht 1 rubl. f.

zittur assuhtoht (larpa: 70 kap., ekspedīzija: 19½ kap., vāstas nauda: 10½ kap.) kohpā 1 rubl. f.

Jaapstelle: Jelgawa awischi nammā pee Janischewski, Mihgā pee Daniel Mietus, teatera un wehwera eelas luhbi un pee Dr. Buchholz, leela Aleksander eels Nr. 18. Liffi mahzitaji, skohlmeisteri, pagasta walditaji, skrihweri un zitti tautas draugi teek luhgti, lai laftitajem ap-gabda apstellefhanu. — Redakteera adresse: Pastor Sakranov i c Luttringen, pr. Frauenburg, Kurland.

Nahditajs: Viesjaunakahs finnas. Daschadas finnas. Par dñimtu mahju vahrdohschahu Widsemme. Mihlestibas schein. Savan lisenium newarr neweens sibehgt. Ko Juhs dohmajet? Preefsh Juhsu missione. Libildas. Lubbibas un preefsh tirgus. Naudas tirgus. Sluddinahanas.

Visjaunakahs finnas.

Rihgā no 20. us 21. August ar koleeru apflimma 1, iswesselojahs 5, mirra 3. No sehrgas eefakuma eefsh Rihgas, Bernawas, Wolmases, Arensburgas lihds ar apkahrtejeem aprīneem pawissam faslimma 1715, iswesselojahs 835, nomirra 807, wehl ahrsteschāna 73.

Jelgawa 23. August ar koleeru apflimma 2, iswesselojahs 1, mirra 1, paleek wehl ahrsteschāna 18. Pawissam no 4. Juli lihds 23. August faslimma 162, iswesselojahs 65, nomirra 79, paleek wehl ahrsteschāna 18. 6 wersti no Jelgawa Rahtneku pagastā Sillejunkuru mahjās isgājuščā nedēkā ar koleeru apflimma 9 zilwei, no kurreem nomirra papreefsh wezza fainmeeze un fainmeeke pats, tad wehl 1 behrns un 1 atraitne, pawissam 4, iswesselojuschees ir 2, wehl flummi 3.

Pehterburas Kreewu aw. „Golos“ raksta, ka beedriba eshoft zehlusēs, kas eisenbahntreisekeem gribboht dīshwibū apdrohshināt. Neisneks vrohti pee schihs beedribas fawu dīshwibū warri ceipikt par zīl leelu naudas summu gribb, un kad tad reisojoht wianam nelaimē gaddahs, zaur fo fawu dīshwibū paspehle, tad schai beedribai winnaa peederigeem ta summa ja-ismafsa. Nedsefim waj schi beedriba no ministera f. taps apstiprinata! Amerikā jau sen tahdas beedriba.

R. S.-z.

Daschadas finnas.

No eelschsemehm.

Kursemmes bishu kohpeju beedriba 1. September no-turrehs sapulzi Jelgawa, pastelā, Pauli nammā, un tohp us to wissi schihs leetas mihlotaji usaizinati. Schinni sapulžē arri taps islohsētas daschas Italijs bishu kehnienes starp teem beedribas lohzelkeem, kas fawu bishu kohpshahu wedd pehz Berlepscha mahzibas.

Rihgā, Bruzerra lunga grahmatu bohde no waldbibas pusses irr aisschgeleta un stahw ismekleschanā, zaur to tad nabzis, ka daschas grahmatas un rafsti newarrejuschi laikā rohkās nahkt teem. Kam tee preefhtami; ka dīrīd bohde tapschoht akal drihs wassā taifita.

Widsemmes gubern. awischi redakteers, A. Klingenberg f. us daudskahrtigu wehleschanohs nupat irr laudis islaidis jaunu addresu grahmatu preefsh wissas Widsemes. Schi teizama grahmatu nefs to wirsrafstu „Adress-

buch für das Gouvernement Livland“ un buhs wissupirms sohti deriga preefsh wissahm Widsemmes teefahm, augstahm ka semmahm, jo pehz schihs grahmatas irr jo weegli usmeklejama latra Widsemmes muishcha, winnas leelums, pastes adresse no latras muishas un pagasta waldbibas un pagasta teefas. Puhliansh nau wis mass bijis, wissas masu un leelu nowaddu waldbibas faweenofschanoħs usmekleht un skaidras nemaldamas addresses fagattawoht. Wissas Widsemmes muishas irr salikta weenā schihs pehz bruggu teefu aprīneem, oħtrā pehz draudschu teefu aprīneem, trefħā muishu wahrdi wahzifki pehz bohksa-beem salikti un jo weegli usiemams; zettortā akal pehz latwisseem un iggaunisfeem wahrdeem. Schi grahmatas, kas newarrehs neweena Widsemmes teefas nammā truhkt, atraddihs fawu weetu arri Kursemme, lai nekahda missefhanahs nenotiku pee rakstu fuhtischanahm no weenas gubernas us oħtru. — Grahmata irr dabujama wissas grahmatu bohdēs un makfa 1½ rubli f.

Balt. wehstn.“ laffam, ka Walkas jaunais seminaris preefsh vagastu skohlmeisteru iskohlofchanohs Oktober mehnesi fawu darbu usnemshoht. Tas preefsh schi seminaris isredsetais waddonijs Tehraud f. eshoft aibrauzis us Wahzemmi, ar turrens skohlas eeriktehm eepasittees.

Talsu pilsehtinā ar Kurš. pub. waldbibas atwheleschanu taps us preefshu ifgaddus 21. April un 7. September godda tirgi turreti.

Pehterbura 6. August tahs eezeltahs augstahs teefas presidents irr to spreedumu preefshā laffijis teem 33 dum-pinekeem no oħtrahs schihs, kas us to bij apwainoti un apfuħdseti, ka bij dallibu nehmuschi pee Netħħajewa dumpja dohmahm pret waldbib: firsts Īscherkassow saude wissas fawas fahrtas reftes un tohp us wissu muhshu nodesħħis us Siberijas Tomskas guberni; Dolzow, Rippmann, Klimin un Jankuwalow nahk us 1 gaddu zeetumā; 2 dabuħn 8 meħnesħu zeetumu, 3 us 4 meħnesħeem, 12 us 2 meħnesħ, 1 us 3 nedekħam (fhee beidsamee 18 pa-liks 5 gaddus appakfsh polizejas walts; 10 irr zaur spreedumu par newainigeem noteikti. Spreedums tohp Keisaram preefsh apstiprinashanas preefshā gelts. — Kreewu walts zeklu ministeris gribbedams gahda, ka līħdhschinnigais truhkums pee maħchinu meistereem preefsh dselszejtem sustu, irr pee wissahm d'sejjellu waldbibahm

nahzis ar to peepraßifchanu, waj negribb ik no kahras werstes zessa eemakfaht 15 rublu, ta ka no schihm nau-dahm warretu ihpaschas maschinistu flohlas zelt un us-turreht. Schi leeta effohf us wissahm pufsehm labprah-tibu atraddusi, ta ka jau 155 tuhlstofchi rubli lohpâ un nu warrehs tahdas flohlas zelt, kur daudseem atkal nahks mahziba un buhs pehzdeenas labba maise.

— Muhsu Rungs un Keisars fawu zessu us Geßch-Kreewiju usnemfchoht 21. August, lihds ar winnu reiso-fchoht leelfirsts krohna mantineeks un leelfirsts Vladimirs. No 21—24. August palifchoht Maskawâ un tad to ohtr-deenash wakkaru brauks pa Nischni dselszeltu us Kaukasiju un Krimu.

— Pehterburgâ schinnis deenâs rakhdahs ka brihnuns kahds wihrs, kas no Amerikas atnahzis un irr skaidra siws no zilwela; winsch dsihwo uhdeni til pat brangi, ka wirs faufas semmes. Gekahp leelâ uhdens traufâ, kurram weenâ pufse glahschu lohgi, ta ka warr eedsihwotaju redseht un tur nu uhdeni ehd, dserr, fmehke, gehrb-jahs, zeere, gulf labbu brihdi un darra wissu, it ka buh-tu faufumâ. Wihra wahrsdus irr Altuhd. Tad ta no rakhda isnahk swijneeks jeb wehschotajs!

„Golos“ awise sinnu, ka ihpascha komissione strah-dajoht apspresdama, ka Leepajas pilsehtam warretu us ihstu selfchanu palihdseht. Turpat arri lassams, ka stah-woht apspreschanâ, waj nebuhs arri Baltijas fainne-keem, kas fawu mahju dsimtkungi irr, atwehleht rekti, ar dsehreeneem andelet.

„Golos“ awise kahds rakstaja, Schichmarew wahrdâ dohd jaunu padohmu, ar ko to flohlas buhchanu pee semmeem laudihm warretu stipri pazillaht; buhtoht labbi tad rakhda lilkums taptu isdohts, ka meevas strahpi pee rakhdas noseedibas til rakhdi zilweli warr dabuht, kas nau zaur flohlu gahjuschi; gan tad buhchoht wissi dsihtees pehz flohlas mahzibas, bet ihsti labbi wehl tad buhtu, kad wissi dsihtohs no noseegumeem fargatees.

Maskawâ nahloschu gaddu gribb leelu skunstes leetu israhdischanu noturreht, kas fahfsees 30. Mai un ees lihds 1. September.

— Maskawâ wehl schogadd gribb dwehfeles skaiti-schanu noturreht.

— Maskawas gubernâ no rakhdas muischas preefsch laika pabehdiss plehfigs swehrs, weena hijena, kas dauds weetâs leelu skahdi darrijufti. Qaudis to par wilku turredami gan dsennajuschi, bet wehl nau rohla. S.

No ahrsemmein.

Berline. „Tribün.“ raksta, ka preefsch Kreewu Keisara familijas effohf Wahzjemmes fabrikos apstelletas schurp turp nehfajamas fontenes jeb uhdenstrauki, kas ka awoti uhdeni gaifâ dsenn; schee trauki buhchoht no fu-draba un tapfchoht waffaras laika Keisara damfrattos eerikleti, lai uhdens straumes gaifâ eedamas un atkal ap-palzittraukos nolihdamas karstu gaifu ar fawu jauku weh-

fumu dsiffina. — Turpat arri lassam, ka tas firsta gohda wahrsdus, kas Bismarka fungam dahwinahs, pederoroht til wianam pascham un wiana laulatai draudsenei; behrni un pehznahlami til tapfchoht skaititi pee grisu fahrtas. Nelos kait, lai behrni atkal paschi rauga usdeenicht, lo ihsti labbu isdarridami, warrehs tad arri wianus ar firsta zeppuri apdahwinah, kad til to ispelnihs.

— Berlines bahrsdas dsiinneji famettufchees us weenu rohku un negribb neweenam zilwela wairs bahrsdu dsift, ja negell us preefschu leelaku talki, ka lihds schim. Salka ka preefsch 60 gaddeem gan ar teem 1½ fudr. grasehem darbs bijis deewsgan aymakfahts, bet taggad, kur wiss dahrgs, newarohrt ar to ne labbu gallo dinu turreht; ja nepeelikfchoht, tad lai eimoht augsti un semmi bahrsdas gar semmi wilkdami.

— Juni mehn, eefahlumâ no Frantschu saguhstiteem wehl Wahzjemme bij kahdi 8 tuhlstofchi. Juli beigâs til wehl bij kahdi 3 tuhlstofchi, daschi no teem irr flimmi, daschi schahdu tahdu nedarbu dehl stahw appalsch teefas, zitti arri paschi wilzina aiseefchanu; jo irr Wahzjemmi lohti eemihlejuschi, ka schirkhanahs gruhti nahkahs.

— Berlines eedsihwotaju skaits ar kahru deenu aug-tin aug, ta ka jau fahk truhlt dsihwokku; rehkinga ka eedsihwotaju skaits buhchoht 800 tuhlstofchi. Simt gad-dus atpakkat schinni pilsehtâ bij til kahdi 20 tuhft. Irr gandrihs gahjis ka Amerikâ, kur nezik gaddos no pahri buhdinahm iszeltahs leelu seelee pilsehti. — Schinnis deenâs us Berlini flohlas atwesti atkal kahdi 10 jaunekti un behrni no tahlahs Japanes semmes; zitti effohf aidohti us Pehterburgas flohlahm; zaur to ka Japanes waldiba stipru palihdissbu dohd preefsch scho behrnu isskohlofchanas, tad arri warrehs gruntigi tapf isskohloti un atpakkat gah-juschi buhs fawai tehwsemmei par ihstu swetibiu.

— Berlinê us pahri deenahm atbrauzis Brasilijs Keisars, arri Greeku Lehninsch, no Pehterburgas nahldams, te zauri brauzis un us Dahnu semmi dewees.

— Kreewu walsts flohlu ministeris schim brihscham usturahs Berlinê un lihds ar kahdu no saweem padohma dewejsem firidi nemmabs ijlukoht, ka tur no pat aug-stahm flohlahm fahkoht, flohlas mahziba tohp westa. Urra no Wirtembergas kahds ministera fungus rakhâs pat darrischanâs tur miht.

Par Gaesteines norunnahm ka faprohtamâ truhfti skaidu fannu un tapehz laudihm peeteek drifs schahdas drifs rakhdas dohmas fmessotees. Tikkab Bismarks ka Beusta turra norunnatahs leetas kluusu, jo wissas nodohmas warretu tapf fanihzinatas, kad zitti dabutu taks fannaht. Bil mannams norunnas buhs gan arri gar to leetu darbo-juschihs, kas buhtu schihm abbahm leelwalstihm darrams, kad Franzija gribbetu atkal nemeera dohmahm waslu doht. Abbi augste ministeri gan leekahs labbi satikkuschi, bet Beusta fungam nahkahs gruhtahk fawu semmes tehwu pee fawa padohma pedabuht, ne ka Bismarka fungam. Ap-

Austrijas keisaru sehd lohti spēhzigī tee sirdigēe kātoli no nemaldneelu pusses un rauga Beustam pretti strahdaht, kur ween warr. Tā jau taggad raksta, ka Austrijas keisars lassohit sawadas dohmas un negribboht wis, kā bij gaidams. Wahzu keisaru ar fāmu pretti apmeklēšanu pa-zeenah. Bet wehl janogaida, kā leeta iſſchirfees.

Frantschu tautas sapulzē Versallā wehl arweenu darbojabs gar to leetu, kā lai waldibu, ko schim brihdim ījers wedd, nevohsta un kā tomehr swabbadu rohku warr paturreht, ja gribbetu us preekschu waldibu zittadi grohscht. Iswehleta komissione likfusi preekschā fcho padohmu: ījers lai peenemm to wahdu „republikas presidents”, lai walda joprohjam appaksch sapulzes usrandisbas, lai flud-dina likkumus, gahda par winau turreshanu; tautas sapulzē miasch peemeldehts ware arweenu nahkt; us ihvaſchu laiku wianam netohp waldiba nodohta, bet tik ween tik ilgi, kamehr fchi sapulze gribbehs kohpā palikt. Par fcho padohmu nu taps tahlahk sprests. Tahda waldiba, kur newarr finnaht, waj riht to jau ne-atainem, newarr wis mihta leeta buht. ījers mannidams to daschadu prettoschanoħs weenu deenu faskaites teizis: „nu redsu, kā negribbat man ihsti ustizieht, tā tad finnu, kas man jadarra.” Bet zitti mettuschees pulkā, apfohlijuschi atkal winna padohmam klausīt, lai tik paleek amata. Tā tad palizzis, bet zik ilgi tā karradamees warreħs turreeħs? Arri Wahzemmei nau wis weenalga, waj lihdschinniga waldiba, ar kuru ta meeru derreja, stahw us drohſchahm kahjahm, waj zitti to graffahs gahst. Tur wahrdam atkal buhs weeta. Kaut gan Frantschi deewsgan atkal jau ruhgħt pret Wahzemmi, tad tomehr kā mannams, arri negribb wis ihsti fanihkt, dauds mas tatschu arri bailes. Tā us waldibas pawehli irr noleegta ta beedriba, kas bij samettusees us to, gahdaht par Elsas-Lottrinas atpakkab-dabuſchanu.

Italeeschi, dsirdedami kā daschi Franzija taisħas nahkt pahwestam valiġġā, arri fahk ausis stipri zelt; weż-zais Garibaldi, atkal no fawas nespēhzbas kā atdixhwo-jees fawz: lai tik nahkoħt, gan Italijsa finnasħoħt fagaidiħt, feewas un behni buħxhoħt liħds karrā eet, tahdus u smahzejus aħra d'sħit. Nefen bij Frantschu leela is-draugs, nu fwiľpo zittu meldinu.

Amerikaneeschi schinnis deenās atkal parahdijschi, jik ihfa laikā spēhi mislu darbus padarriħt, kad sanemm wiċċus spēhkus kohpā. Bij noduleħmajuschi pa wiċċu to 840 juhdses garru d'selszeppu kas wedd no kui us Binzinati toħs schleenes saliktu tuwahk kohpā, no 6 pehdahm us 4 pehd.. lai rattru rindas pa riħta bahni atnakfuħħas, warr bes pahrkrauħanas pa schleeneħm tahlahk teżżeht. Darbs tappa deeninai austoht eesfahkts un pusdeenā bij pa wiċċu zella gabbalu nobeigts. Jaunee zaurumi sinnams bij wiċċur jau isurbti, zilweki walkara noriktet, ratti pee mallas willti, tā kā us virmo fihni strahdneeli kehlerħas wiċċi klaht un nerimma, kamehr darbs bij gattaw.

Nu Jork pilfeħta Amerikà 30. Juni atkal breifmiga nelaine notiħku, us tausħu peebahsta damsklugga kafis pliħiġi un pahri simts zilweleem bresmigu nahwi atneħħi; kahdi 100 tappa 50 peħdas gaifā usperti un draggati, nopluzzinati uħdeni fwesti, tā kā tuħdal fāmu garru if-laida. Un pei wiċċas schiħs nelaines atkal zilwe lu pahdroħschiba wainiga, jo kafis tappa pahkurreħts. S.

Par d'sinu mahju pahrodohsch. Widsemmi.

No 23. April 1871 — 23. Juli 1871.

Pahrdeweja wahrds:	Muisħas wahrds:	Bit zeematu:	Bit dahlberu un grash.:	Bit 1 Dahl malfha:	Bit 1 Dahl malfsa:
Wolff	Seemeremuijsch.	2	43 d. 80 gr.	6,500	147 r.
Pistohlkors	Ruttikferre	1	26 " 16 "	4,730	180 "
Helmersen	Uus Woidomois	1	12 " 87 "	2,500	192 "
Mengden	Mujan	7	282 " 88 "	41,982	148 "
Tiesenhausen	Inzeem.	1	25 " 41 "	4,072	163 "
Löwīs	Kaijen	1	25 " 70 "	3,866	148 "
Ung.-Sternb.	Saaramois	11	181 " 1 "	31,742	175 "
Samson	Kurristamois	5	88 " 76 "	14,700	164 "
Bietinghoff	Kabbal	19	288 " 64 "	43,565	150 "
Glaſenapp	Kornetim.	6	75 " 3 "	12,039	160 "
Stryk	Kidajamois	24	479 " —	94,035	196 "
Helmersen	Savene	14	225 " 40 "	32,856	141 "
Stryk	Patkūlamois	4	97 " 79 "	18,267	190 "
Ditmar	Uus Wendsam.	7	89 " 53 "	18,270	203 "
Meyendorff	Rankes m.	44	872 " 29 "	127,804	146 "
Pander	Öhgerem.	22	731 " 4 "	115,738	158 "
Begerack	Sweizem.	4	107 " 87 "	16,400	152 "
Düsterloh	Daibesm.	1	25 " 19 "	3,500	140 "
Samson	Wahlesm.	1	20 " 7 "	2,000	100 "
Krüdener	Jaun Kahrkem.	4	115 " 58 "	21,091	182 "
Berens	Bersone	33	733 " 75 "	88,170	120 "
Stryk	Van. Woidom.	2	47 " 11 "	8,482	180 "
Pistohlkors	Ruttikferre	2	32 " — "	7,762	242 "
Blankenhagen	Allasch	1	18 " 18 "	2,800	155 "
Mensenlampf	Tarwasto	20	425 " 19 "	67,630	159 "
Stein	Taunypils	24	600 " 55 "	81,872	136 "
Bietinghoff	Kroppesm.	8	149 " 59 "	22,390	149 "
Seck	Behrem.	16	371 " 16 "	61,434	165 "
Blankenhagen	Drobbusj	2	43 " 20 "	5,000	116 "
Brümmer	Öhdesm.	35	816 " 67 "	109,657	134 "

322 7052 d. 72 gr. 1,070,854 rubl.

Dahlderis jaur zaurim reħkinajiet mafsa kahdu 151 rublus.

Mihleſtibas spēħħi.

Wezzais Lentscha tehws stahweja preeksch fawas, no jauna uskohptas mafsaħħas mahjinat durwiħm un luħkoja us garram eedamu leelzeppu, kas no zeema us pilfeħtu wedda. Bija weħħi ruddena waikkars; weħijs stipri puhta un d'sinna puttekkus pa leelzeppu. Lenzis jau taisħijs fawā namminā ee-eet; te tas eraudijsja pastineeku nahlam, kas tam grahmatu jau no taħlenees fineċsa. Wezzischa waċċi tappa preezigahs un għażja pastineekam pretti.

Wehstule bija no dehla, kas nesen us galwas pilsehtu bij aigahjis Leisara deenastā. Lentscha tehws steidsahs istobā, kur mahte pee lobga sehededama addija. „Frizzis mums rakstijis,“ tā tehws fazzija un atwehra apdohmigi wehstuli. „Kur manna brille?“ Mahte brilli pasneedosa un nu abbi wezzischi preeka pilni nehmahs lassift. Valdeewa Deewam, wiss labbi! Frizzis wessels un jau fahzis munsterehanu mahzites; winsch arri fohta muhs drihs apmekleht. Tikkō wezzalee fawa dehla rakstijumu bija lassifschis, eenahza jauna skaista meitina un usluhkoja wezzischiun it kā jautadama. „To jau dohmaju,“ fazzija Lentscha tehws preezigi, „tikkō pastineeks aigahjis, tē jau tu effi klahd dīrdeht waj tas nau ko atneffis. Nahz tik fchurp, Greetin, Frizzis wessels un muhs drihs apmeklehs. Schē, lassif patte.“

Greetina wehstuli ahtri zauri lassijuji pateikdama to atdewa un fazzija: „Ka Frizzis pahrnahks, es arri atnahkschu, ja wehlat.“ Mahte galwu palohidama atbildeja: „Tu finni, ka tu mums allasch mihta effi ir tad, kad Frizzis schē nau!“ Greetina mihligi atswezinajushehs aigahja un mahte fawu addelli rohkās panehmusi, fazzija: „Gohdiga meita, schi Greetina, labbaku Frizzis newarr wehleete.“ „Teesham,“ fazzija tehws, „labbaku jaunuwi newaram gribbeht.“ Labbu laiku wezzischi klusf sehdeja aiss preeka par wehstuli no dehla; to mehr wehli warreja manniht, ka teem kas firdi nospeeda, ko tee labprahrt no few buhtu nokrattijuschi. Mahte pazechlusehs eededsinaja spohschi puzzetu lampinu un nolikka tehram wakkarinas us galdu. „Nu, pappin, waj tu ne-ehdisi?“ winna joutaja. Winsch pazechlees peegahja pee fawa flap-pischha un fahla ruhpigi daschus papihrus krawahrt un is-nehma beidsoht wezzu nodseltejuschi nohmas kontrakti, kurru tas atkrahjis, apdohmigi fahla zauri luhkoht. „Ko tu no schi wezza luppata gribbi isgudroht?“ fazzija mahte nemeerigi. „Nahz, ehdi wakkarinas!“ „Tuhliht, Lihsiht!“ atbildeja nammatehws gruhti nopushdamees, wehli labprahrt atgahdajohs pee muhsu wezzeem laikeem schohs wezzus papihrus usluhkdams. Man nahk prahta muhsu pirmee laimigee gaddi pehz kahsjahm, kad wehli wezzas dīrnawās mahjojahm. Jaukas plawas un lauki, ne tahlu fmiks mesch, kur wassarā daschreis zeerajahm, tur blak-hahm esars — waj wehli ne-aterrees? Mums bija pascheem fawa laiwa, ar kurru daschreis rahmā laikā us esaru wifinajamees. Wezzahs dīrnawās mums eeneffa labbu graffi un arrente nebija leela. Mehs warrejahm ko eekraht. „Ak, Lihsiht, kaut mehs wehli buhtum wezzas dīrnawās palikkusch!“

„Tahs irr peemianas,“ nopushtahs Lihse; bet waj tu ne-ehdisi?“

„Redsi!“ fazzija tehws un noslauzija affari, „mehs warrejahm labbahk tur palikt, tad mums labbaki klahtohs!“

„Ja, pappin, bet dīrnawās jau bija wezzas un buhwejamas; kungs tahs likka pahrbuhweht un pagehreja lee-

laku arrenti. Tu biji teepshā un negribbeji wairahk makfaht.“

„Tu arri, Lihsiht, fazziji, mehs warroht par faveem 200 gulschem, ko bijahm eekrahjuschi, ihpaschumu pirktees un tad wehl labbaki dīshwoht.“

„Ja, Lenz, mums arri waijadseja us to dsihtees, lai warretum wairahk pelniht, jo nahza behrnini, kas kats fawu teefu gribbeja.“

„Kad schi mahjinu ar dahrsu novirkahm,“ fazzija tehws, „un tik 200 gulschus emalkajahm, tad wehl pa-lakkahm leelo pussi parahdā; tomehr mehs schkittahm labbi pirkuschi. Bet taggad wehl 300 gulschus effam parahdā un tas nebuhtu dauds, ja buhtum tik bagati, kā grafs Kerzinsch, pilli; bet nu tas tomehr irr dauds, kad ne grafscha nau makkā. Leelakas ruhpes wehl zaur to mums nahk, ka schi 300 gulschi mums usfazziti un 2 nedelu laikā aismalkajami. Ja to nefpehsem, tad muhsu mahjinaa nahks uhtrupē un tiks pahndohta un mehs buhsem nabagi.“

„Ak, tik tahl tas newarr nahst!“ fazzija Lihse scheh-sodamees. „Gan rassees zilweki, kas tew naudu tap-pinahs.“

Lenzis behdigī galwu khattija un fazzija: „Jau esmu deewsgan pee muhsu kaimineem luhdsis; neweens man newarr luhdscht: gruhti laiki, mas kas pa-audsis. Mans parahdu dīnnejs irr zeets zilweks, kas negribb ilgaki gaidiht.“

„Ko tu tik dauds behdajees, gan jau Deews luhdses,“ fazzija Lihse, „nahz, ehdi wakkarinas.“

Klusf winsch pee galda nosfehdahs un kahdu masumu baudija. Winsch nemas newarreja ar tahm dohmahm ap-rast, ka tam schi mahjina ja-atstahj. Pehdigī wehl dauds mas ar to apmeerinojahs, ka tam wehl 2 nedelas laika.

Frizzis, wezza Lentscha dehls, kas jau pusgaddu Leisarenes gwardos Wihne deeneja, bija atlaipts us pahri deenahm mahjās fehrst. Winsch gahja spohschā mundeerinā zaur zeemu us fawa tehwa mahjinau. Bijā fmiks sehns, stalti no-audsis, tā, ka ar patihschanu zeema eedfishtotaji tam pakaf noskattijahs. Winsch schoreis ar behdigū firdi wezzaku mahjinaai tuwojahs, jo bija dabujis dīrdeht kā ar tehwa mahjina stahw un ka teem waribuhrt drihs pa-wissam ta buhs ja-atstahj. Tas gohdigam dehlam firdi fahpeja un winsch gudroja pehz padohma, kahdā wihsē wehli warretu wezzaleem palikhdscht.

Weenihgs dehls buhdams tas tschakli faveem wezzafeem bija luhdsjīs pee wiffeem darbeem, luhds winnam trahpijahs aiseet leisarenes deenastā. Wissi zitti behrnī bija jau masi mirruschi un wezzais Lenzis gan pee ministrijas bija luhdsis, lai tam par atkpaidu weenigo behrnī pamett, bet zaur to, ka patlabban us karru taisijahs, netappa winna luhgfschana pakkaufta.

Ar behdigahm dohmahm laudamees eegahja Frizzis faulei no-eisjohf fawu wezzaku dāhrsā un apsehdahs tannī

weetā, kur tas ar Greetinu mehdsā satiktees. Arri scho-reis tam nebiā ilgi us winnaas jogaida; ta drihs atnahža, kā arween, spohdri gehrbushehs un to firfnigi apfweizinaja.

„Greetin!“ winſch fazzija, kad ta preezigi winna preefchā fahweja, „es taggad tik us ihſu laiku eſmu at-laists; tas warr notikt, ka mehs warbuht daschu gaddu neredſeſimees. Wehl laikam ilgahks laiks pa-ees, pirms warrefsim ſaweenotees. Waj gribbi un warri man uſtizziga palift?“

Winna Trizzi mihiči apklampdama atbildeja: „Kā tu man tā warri praffit? tas jau ſaprohtams, ka gribbu uſtizzama palift!“

„Gan teefi,“ fazzija Trizzi, „bet tew warr gaddi-tees tanni laikā ar zittu jo derrigaki ſaprezzetees. Tu ſinni, manni wezzaki irr tuſchineeki, muhſu maſa mah-jina parahdōs un es tew neko newarru dahuht, ka ſchihā mannas weſſelas rohkas.“

„Ar to eſmu pilnigi ar meeru,“ atbildeja Greetina, „bet ſchirkhana nau mums muhſchiga un es wehl netizzu, ka karſch iſzelfees. Taws deenasta laiks pa-ees, tad tu mans buhſi muhſchigi! Waj nebuhschu tad deewſgan laimiga?“

Jau krehſla mettahs un ſmaggas leetus mahkonas ſawilkahs tā, ka Greetina aufſtuma dehſt ſteidsahs eelſchā eet un bihſtijahs, ka mahte orri jau ſahlfchoht winnu melleht. — „Mehs tāpat wehl rihtu un parihtu redſeſimees?“ winna jautaja. „Teefcham!“ atbildeja Trizzi Greetinu ſluhpſtidams. „Diwi deenās man irr laika, tad atkal jagreſchahs atpakkat pee pulka. Ar labbu nahti, mihiči Greetin!“ Tiklo winna bija aifgahjuſi, fahla leetus ſtipri liht.

Triftſcha wezzakee fehdeja pee galda, kad winſch pee teem eegahja. Winſch tohs mihiči apfweizinajis ap-ſehdahs.

„Pappin, es eſmu pee ſchihda Bakmannu muhſu parahdu dſinnejia bijis, pirms wehl ar Greetinu ſatiklohs. Tas mannu runnu klauſijees ſmejhahs ſohbus rahdidams, kā tas jau mehds darriht. Gan no puhelejohs wianu luhg-dams, lai jelle apſcheljohs un wehl lahdu brihdi gaida. Tas man lahwa iſrunnaht un fazzija tad: „Kas irr ſchel-lafiba? Kas irr lihdszeetiba? Es gribbu fawu naudu un ja to nedabunu ihſā laikā, tad nemſhu juhſu grunti, turra man it labbi patihs un buhwefchu us to pehz gadda laika fawu fabriki! Tik ilgi, kamehr es dſihwoſchu, juhs to nedabuſit, es tam atbildeju, wehl atraddiſchu padoh-mu!“ — Galwu kraftidams un ſmeedamees tas fazzija: „Welta zerriba, juhs naudu nedabuſit tappinaht un kad juhs arri 10 juhdses ſchē wifſaplaht pehz aifdeweja melletu! Laiki gruhti, naudas mas; dohdatees meerā!“ — „Ta irr behdiga wehſts!“ fazzija tehws no puhsdamees. — „Es winnaam fazziju, ka naudu gahdachu, — un to arri darrifchu!“ atbildeja dehſt. — „Kā tu to dohma iſdar-riht?“ tehws brihnodamees jautaja. „300 gulſchu nau

masa nauda!“ — „Redſeſim!“ atbildeja Trizzi, ſeh-dahs tad pee waſkarinahm un nobeidsa wallodu.

Pehz firfnigas atwaddiſchanahs no wezzakeem un Greetinas taſſijahs jaunais ſaldats atpakkat pee fawa pulka eet. Spingis tas fawā weetā nonahzis, peeteizahs pee fawa wirſneeka, ka nu atkal effoht atpakkat. Kohrteli nogahjis tas usgehrba wezzakus fwahrlus, ſalikla ſawas leetas lahdā pauninā, dewahs tad meheli apneheimees us kaſarni, kur wiſwairahk ſaldati, kaſ amatneeki, bija eekohrteleti. Bija ſwehtdeena, tadeht maſ ſchē lahdu mahjās atradda. Weens ſkrohderis lahjas krutihm fa-lizzis us galdu fehdedams ſchuwa.

„Sweiks, Trizzi!“ ſchis tam rohku ſneegdams fazzija; „waj effi jau atpakkat? Gribbi laikam, lai tawas drehbes fataifa? Schodeen ſwehtdeena un man tik nohtes dehſt jaſtrahda preefch kaprała; tew waijadſehs pahri deenu gaibih!“

„Turri mihičis!“ ſchis fazzija, „neko no tam ne-gribbu, bet weenu patiſchhanu tu man warretu darriht un ihſti fawu drauga prahtu mannim rahdiht! Waj gribbi lihdſeht?“

„Wiſſu gribbu preefch tevi darriht, kad tu tik ne-pa-gehri, lai ſchodeen preefch tevi ſrahdoju,“ ſchis atbil-deja. „Wehl atzerrohs, ka zaur tawu leezibu tikku iſ-glahbts no ſpizrihſtehm, kad tikku apſuhdſehts, ka es arri pee muitas namma aplauſiſchanas effoht klahi bijis; tomehr biji pee tam tik newainihgs, ka behrns!“

„Tadeht atkal tew nu buhſi paſihdſeht, ka es ſpizrihſteſes dabunu,“ atbildeja Trizzi it meerigi.

„Tee irr ſlikti johli, Trizzi mihičis,“ fazzija Turris fawu darbu ſrahdadams. „Lai Deewſ manni paſarga tahdu nepateiſibu rahdiht!“

„Es runnaju no teefas, Turri, un nebuht nejohkoju!“ fazzija Trizzi. „Luhsams, paſlaufi, ko tew luhgſchu. Es gribbu no deenasta behgt. Tew buhſi man paſlaufi nahts un manni ſakert un wirſneekam nodoht un tohs 300 gulſchus, kurruſ ſehrejam par ſatru ſaldata behgli maſka, aifſuhti manneem wezzakeem ar ſchahdu wirſrafstu: „No lahda nepaſihſtama drauga, kaſ jums nohtes laikā tohs dahuina!“

Turris fabijees no fawa fehdeka uſlebzahs un ſauza: „Waj tu effi traſks?“

„Eſmu pee viļna prahta,“ atbildeja winſch fawu labbo rohku us drauga kameſti likdams. „Apſcheljohs un paſihdſi man ſchahdu wihsē tohs 300 gulſchus nope-niht. Mannu wezzaku mahjina irr parahdōs, ta tik ſchel-lijas ſchihda pahrohtha, jo ſchinnis gruhtōs laikos nekur newarr naudu dabuht aifneamt. Mannu wezzaku un manna paſcha ſaime irr iſpohtita, ja mahjina pahrohhd!“

„Bet mihičis draugs, apdohma, kad tu naudu uſ ſchahdu wihsi gribbi pelniht, ka tu nekad ſawā mahjina newarresi dſihwoht, jeb waj tu dohma iſtureht trihs lihds tſchetras reiſes zaur rindu eet?“

"Man zitta zella nau!" fazzija jaunais saldats ruhkti
fmeedamees; "es esmu wiffadi pahrdohmajis, ta ween
sinnadams, bet wifs welti, tadeht nerunna neko pretti.
Es zerru, ka mannas labbas uswefchanas deht mans foehs
til bahrgs nebuhs un Deewa man palihsehs to pahrzeest."
(Us vreeskhu beigums.)

Sawam liftenim newarr neweens isbehgt.

Irr falkams wahrds: „Bailihgs kā skrohderis.“ Nu, ikreis tā gan nau, bet schinni reisā Schweizijā, eelsch Zirkles pilfehta, tas peepildijees. Tur dīshwoja Wahzu skrohderis, wahrdā Johds. Schis bij Bruhfchu pawalst-neeks. Kad nu Wahzemmei ar Franziju pehru karsh is-zehlahs, waijadseja skrohderim us tehwiju atpakkat doh-tees un karra pulsā eestahtees. Bet wiensch dohmaja: „Franzchi neproht johlus; kad tee daschu labbu gar semmi steepj, tad weenu skrohderi jo drihsahl. Bes tam irr Deewē ar muhsu Wahzeem, kam teem Johda wai-jaga?“ Tadeht wiensch pafliehpahs un negahja wis us Bruhfju. Wahzi sawus enaidneekus arri bes skrohdera uswahreja. Kad pehz laimigi beigta karra Zirkles Wah-zeefchi preela-fwehfkus swinneja, Schweizi teem gribbeja gohdu parahdiht. Birgeru militfchi isriblojuschees de-wahs us to weetu, kur fwehfkus swinneja. Kad nu preeks bij jo leels, pawehleja waddons militfcheem ar Joh-dehm lahdetas plintes us ohtru pufi pahri par jumteem isschaut. Bet tawu nelaimi! Muhsu skrohderis Johds, kas ohtrā pufē reescham pretti lahda behnina istabinā dīshwoja un pee lohdsina bij peenahjis tohs fwehfkus ap-luhkoht, tappa no lohdes fruktis trahvihts un bij kā mu-scha nohst. Buhtu Johds sawu peeklahjumu“ isdarijis, valihdsedams Franzschus apkarroht, kas finn waj nebuhtu valizzis ssärgahts. Warbuhu kā buhtu pahrnahjis mah-jas fweiks un weffels ar dselss krustu wehl ispuschkohts.

J. K.

Æo Juhs dohmajeet?

Es dohmaju ka muhsu pagasta wezzakee, pagasta
weetneeki un magafines wihri nekrittihs wis fennaku laiku
grehku pehdas, kur dasch „zeenigais“ zaur kukkanem likka
fawu praktu famulfinah un palikka par netaisnibas fal-
pu. Tahdas lectas tatschu pee mums ne muhscham ne-
drihksstu notikt: ka

- 1) kad labbibas waldineeks suhdsejam pret zigarru ska-stiti iswheletu preefch ta mahju nabaga 20 mehru nabaga labbibas;
 - 2) kad pagasta wezzakais pee pagastak buhwehm fatme-stohs ar buhwmeisteri un raudstu pagasta labbumu fuellt;
 - 3) kad pag. wezzakais weenam un ohtram no weetneeku pulka eeschantu pa mehram no nabagu labbibas, lai schee tik wissas leetaks pa prahtam;

4) kād magasines wihrs no faimneeka, kām ruddeni ja-atber 60 mehru labbas labbibas (wehrte 120 rubli) peenenni 60 mehru labzaušainas labbibas (wehrte 80—90 rubli) profti kād. kād tam ar 5 rubli qabbalu eefchauj par fulles wihi;

- 5) fad pag. wezzakais no ahreneekem par galwas labbibu leekahs aismakfaht wairahk ne fà tigrus un tad pats noberr ar lahzausainu labbibu, neko par to nebehdedams, waj nabadsini to krimsdami, nefmilkst un ne-apflauska affaras.

Tizzam, ka katriis gohda wihrs, ja tam tahdas kahr-dinaschanas wifsu mahltohs, sinnahs fargatees, lai negahna fewi, fawu amatu un wifsu fawu tautu. Jo fur tas notifs, tas nepaliks flusfu. Rabgerris.

Preefssch Zuhdn missiones

no Klihwes draudses pee man eemalxfati 7 rubt. f.

G. Seesemann,
Zelgawas wahzu mahzitajš.

Attributed.

S. R-u-r. Ur tahdeem wahrdeem là Zuhfeji par to leetu ne-
warram wië runnah, probweßim dauds mas eesahnis nahst.

T.....g. Efam gan toref nissu dabujuschi, bet tee 2 gabballi palifka ne-issiesati; ta dreesmina tarchz, fa ta patti leeta jau ar zittiem wahreem bj vreckchä zelta. Ur tabm wezzahm pubfikotaj babbirahm irr gan behdas; wezzeli argaballi gan irr, kur tabs jau fen fdiilusfchas, bet weelashm vee faktineeksem wehl seed fa magones. Rogaldikum waj ne-ulinahks resi tabm falnas.

A. B. S. Lubhsam rakhs no tahn abbahm latveesdu awisebm un tapat no Ribgas wabzu awisebm mums nefuhtih. jo fchibz lappas mehs pafchi agrahs laffam un kur so preefch fareem laffiajeem atrohdam, pafchi haremam.

Labbibas un pretshu tigrus Telgawā, 23. August,
Rīhgā, 21. August un Leepajā, 7. August

1871. gaddā.

	<i>Malkaja var:</i>		<i>Jelgawa:</i>	<i>Mihgā:</i>	<i>Vecpāja:</i>
1/5	Tschetw. (1 puhru) rudsū	2 r. 25 l.	2 r. 30 l.	2 r. 20 l.	
1/3	" (1 ") kweečchū	4 " 50 "	4 " — "	4 " — "	
1/3	" (1 ") meeschū	1 " 90 "	2 " 20 "	1 " 80 "	
1/3	" (1 ") euu	1 " — "	1 " 50 "	1 " — "	
1/3	" (1 ") ftreū	2 " 25 "	3 " — "	— " — "	
1/5	" (1 ") rupju rudsū miltu	2 " 15 "	2 " 35 "	2 " 25 "	
1/3	" (1 ") bishdeletu	3 " 25 "	4 " — "	3 " 25 "	
1/5	" (1 ") kweečchū miltu	4 " 75 "	5 " — "	4 " 50 "	
1/3	" (1 ") meeschū putzaimu	3 " — "	3 " 35 "	3 " — "	
1/3	" (1 ") kartoffeli	1 " — "	1 " — "	— " 80 "	
10	pudu (1 virkowu) feena	4 r. — l.	4 r. 50 l.	3 r. — l.	
1/2	" (20 madz.) frœesta	5 " — "	5 " 25 "	4 " 50 "	
1/2	" (20 ") dsefes	1 " — "	1 " — "	— " 90 "	
1/2	" (20 ") tabala	1 " 40 "	1 " 35 "	1 " 80 "	
1/2	" (20 ") fchibtu appianu	3 " — "	— " — "	— " — "	
1/2	" (20 ") fröbia linnu	3 " — "	2 " 50 "	2 " — "	
1/2	" (20 ") brakka	1 " 50 "	1 " 20 "	1 " 20 "	
1	muzzu linnu feklu	9 " — "	8 " 50 "	— " — "	
1	" ūku	16 " 50 "	16 " — "	15 " — "	
10	pudu farlakas fabls	6 " 50 "	6 " 25 "	— " — "	
10	" balets rupjacs fabls	6 " 50 "	6 " — "	5 " 70 "	
10	" farlakas fabls	6 " 50 "	6 " — "	5 " 70 "	

1865 g.

1869 g.

1870 g.

1871 g.

Kahrl Kr. Schmidt damf-faulu-miltu fabrikis

Tohrnu-falnā pēe Rīgas

peedahwa semmes-kohpejeem us nahloschū fehjamū laiku tohs par labbeem paishstamus un apgalwotus lauku-mehflus par zik warredamu lehtu zennu:

futtinatus faulu-miltus,

furreem 25% ismirkstosha fosfor-skahbuma un 4% flahpecka, muzzās un maišos pa 300 Z. bes tauku swarra;

futtinatus raggu-miltus,

lam 12—13% flahpecka, muzzās un maišos pa 240 Z. (Netto);

fosforit-miltus,

lam 18% ismirkstama fosfor-skahbeka, muzzās pa 400 Z. (Netto);

superfosfatu,

lam 15% ismirkstosha fosfor-skahbeka, maišos no 240 Z. (Netto);

faulu-miltus

preeksch barroshanas, jau isswehrus.

1865 g.

1869 g.

1870 g.

1871 g.

Pamahzishanas kā wiinas bruhkejamas bes maksas teek libds ar zittahm waijadsigahm sunnahm labvraht paeneegtos Tohrna-falna ellas-fabrikis, kā arri

Kahrl Kr. Schmidt kunga kantori

pee Zuhlu-wahrteem, rahtskunga Šchaara nammā.

Scho sunnu panahdams, ka Neulanda kungs fawu andeli panissam attahj, zaur scho fawus zitresieus andelis draugs it mibli luhsu, us preeksch ar mannim eefahlit andelebt un apfholhs wifus uslizigl ardeenebt.

Tohs no Thomsona lunga fabrika jau reisi pēdahwatus **skurstigus lauku mehflus** war arweenu dabuhi pēe

J. Woldemar,
pee jauna briescha.

50 rubl. pateizibas naud.

Pee fubtishanas weenās partijas luppatu, no 9. libds 11. August fch. g., kas Jelgavā no Paul- un sahabs-eelas stuha, Jelobohna nammā Nr. 14, libds Driftes uppi, pretti apgabadschanas nammā (Collegii allgemeiner Fürsorge), kur tee 3 ūeklavas laivnas labheti un no turrenes libds papihri fabrikī Jägelhof irr westi, 40 birkavi fudduschi. — Kas rītigu sunnu var atdabušanu scho fudduschi luppatu. Jelgavā drukas nammā pēe Steffenhagen un dehla, warr doht, dabuhs witsmitnetu pateizibas naudu.

Weeni bruhketi jaksratti irr pahrodhami Jelgavā pēe **A. E. Neuland** prettim latvešu basnizai.

Ta jauna andele Jelgavā, leelā celā Grīnvalda nammā Nr. 5, pretim fonditera lungam Torchtani, ar **papihri** un **rakstamahm** leetahm no

M. E. Löwenstein,
jaunokais (junior.)

peedahwa jaunas un arri bruhketas **skohlas** **grahmatas**, **rakstami** un **partes papihri** par fabriku zemneem, daschadas eefsch un abriemes tintes, **tahseles**, **griseles**, **tehrona** **spalvi** **kahretes**, wifs par lehlaiteem tirgeem. Miskawas lohes, arr wehl dabuhnamas un Swedru sehwel kohzini it lehti.

Swaigsne.

Zaur scho daram muhsu fundehm sunnamu, ka muhsu wifus schohs trihs gaddus elsch zitresieja Swaigsnes nammā dīshia andeli schiuni deenā pētzelius. Lauvas spīkerim, blakam Gata bohti vahzehlischti un muhsu bohte irr no tāhs te slakt ahra isfarramos schiles paishstama.

Leepaja 3. August.

Schanno Schneider.

Mannas nevezeliba deht es fawu Jelgavas andeles **buhščanu** attahju. Sareven andeles draugeem var to man dauds gaddus parahditu labvrahtbu fīrnižu pateizibu faktu. Arri mannis gohdajamus **parahdneetus** libdu; lai tee fawus rehkinumus pēe man cemakfatu.

A. E. Neuland.

Skohlas behrni warr kohlesti dabaut appalch labbas usraudischa-
nas Jelgavā dihka celā. Stolzera pīsi lai pē-
teizahs ehrbergs pēe

D. Sutter.

Nupat palika gattawa
**jauna Kreevu wallodas mah-
ziba preeksch Latweescheem.**

farakstīta no skohlotaja **J. Preediht** un dabu-
nama var 40 kāp. f. Nībgā pēe Hāckerā.
Dohmes gangi un zittas grahmatu bohdes, kā arri
Jelgavas, Jēbū un Balmeras grahmatu bohdes.

Lebz fohis grahmatas Kreevu wallodas mah-
zibees (wiina irr pebz Melhdera lunga lohti der-
rigas grahmatas farakstīta), warrehs ar drohshibū
us labbeem augleem qaidib, un tā fad wiina irr
gattawa wiffeem, kurri pāfci ar fohis mahzibas
materiala sagabadschanu vuhejabs, scho laika teh-
redamu darbu no rohkam atnemit.